

یا نقطه اقتصادی سفارش E.O.Q

مقدار اقتصادی سفارش یا Economic Order Quantity که اختصاراً به صورت E O Q نمایش داده می شود، آن مقدار سفارش برای اقلام خاص است که نتیجه آن کمترین هزینه کل موجودی در هر دوره را در بر داشته باشد هزینه کل موجودی کالا ، هزینه های سفارش کالا و هزینه های نگهداری کالا را شامل می شود بنا بر این مقدار EOQ برای هر یک از اقلام موجود در انبار می تواند متفاوت باشد لذا با توجه به توضیحات فوق این نتیجه حاصل می شود که مقدار مطلوب سفارش برای هر قلم موجودی زمانی حاصل می شود که هزینه کل موجودی در کمترین مقدار و سطح ممکن قرار داشته باشد و این کمترین مقدار موقعی بدست می آید که هزینه های سفارش و هزینه های نگهداری نیز با هم مساوی باشند نمودار این هزینه ها را می توان در شکل زیر مشاهده کرد.

دانلود مطلب:

دانلود

در نمودار ملاحظه می گردد چنانچه مقدار سفارش کالا در هر نوبت کم باشد هزینه سفارش هر واحد کالا بالا خواهد رفت زیرا سفارش ها می بایست به طور متناوب تکرار گردند تا مقدار کل مورد نیاز در طی دوره تامین شود چون هزینه سفارش به مقدار سفارش در هر نوبت بستگی مستقیم ندارد بلکه به تعداد دفعات سفارش ارتباط مستقیم پیدا میکند بنا براین با مقدار سفارش کم در هر نوبت تعداد دفعات سفارش برای تامین کل موجودی مورد نیاز بالا خواهد رفت به همین دلیل هزینه سفارش افزایش می یابد

با افزایش تعداد دفعات سفارش ، هزینه سفارش هر واحد کالا نیز افزایش خواهد یافت در همین حالت هزینه متغیر نگهداری موجودی کالا در هر نوبت به دلیل پایین بودن مقدار موجودی کم خواهد شد زیرا هزینه متغیر نگهداری موجودی کالا ارتباط مستقیم با مقدار موجودی کالا در انبار دارد.

منحنی هزینه کل موجودی ترکیبی از منحنی های هزینه های سفارش و هزینه های نگهداری موجودی موجودی کالا می باشد که در پایین ترین نقطه آن منحنی هزینه های سفارش و هزینه های نگهداری در نقطه مقدار اقتصادی سفارش قرار خواهند داشت هر نقطه دیگری غیر از نقطه سفارش هزینه کل موجودی کالا را در هر دوره بالاتر خواهد برد در نمودار ملاحظه می گردد چنانچه مقدار سفارش کالا در هر نوبت کم باشد هزینه سفارش هر واحد کالا بالا خواهد رفت زیرا سفارش ها می بایست به طور متناوب تکرار گردند تا مقدار کل مورد نیاز در طی دوره تامین شود چون هزینه سفارش به مقدار سفارش در هر

نوبت بستگی مستقیم ندارد بلکه به تعداد دفعات سفارش ارتباط مستقیم پیدا میکند بنا براین با مقدار سفارش کم در هر نوبت تعداد دفعات سفارش برای تامین کل موجودی مورد نیاز بالا خواهد رفت به همین دلیل هزینه سفارش افزایش می یابد

با افزایش تعداد دفعات سفارش ، هزینه سفارش هر واحد کالا نیز افزایش خواهد یافت در همین حالت هزینه متغیر نگهداری موجودی کالا در هر نوبت به دلیل پایین بودن مقدار موجودی کم خواهد شد زیرا هزینه متغیر نگهداری موجودی کالا ارتباط مستقیم با مقدار موجودی کالا در انبار دارد.

منحنی هزینه کل موجودی ترکیبی از منحنی های هزینه های سفارش و هزینه های نگهداری موجودی موجودی کالا می باشد که در پایین ترین نقطه آن منحنی هزینه های سفارش و هزینه های نگهداری در نقطه مقدار اقتصادی سفارش قرار خواهند داشت هر نقطه دیگری غیر از نقطه سفارش هزینه کل موجودی کالا را در هر دوره بالاتر خواهد برد